

Alarm

Datum: 12/12/2012

Jaargang: 7

Nummer: 2

Rubriek: Hoofdartikel

Schrijver: T.L. Bruinius

Op 22 november lazen we in het Reformatorisch Dagblad een opmerkelijk bericht. Het ging om een constatering van mevrouw Justine Pardoën. Mevrouw Pardoën is hoofdredacteur van de website 'Ouders Online'. Een website met informatie over allerlei zaken die spelen in opvoeding en onderwijs. Het bericht was afkomstig uit de gratis krant 'Metro' en zal vast wel door meer bladen overgenomen zijn. Het trok wel de aandacht, want op zaterdag hoorden we een vraaggesprek met deze dame op Radio 1.

Zittenblijven

Nu worden er vele artikelen gepubliceerd in dagbladen en zijn er vele vraaggesprekken met allerlei mensen. Wat maakt dit verhaal nu voor ons opmerkelijk en belangrijk?

Mevrouw Pardoën sloeg alarm over het gebruik van zgn. 'smartphones' (slimme telefoons waarmee je kunt internetten en e-mailen, foto's maken en bewerken, en ook telefoneren; de bekende apparaten waarmee talloze jongeren en iets minder jongeren de 'hele dag' aan hun oor lopen, zitten en liggen).

Beter gezegd: ze sloeg alarm over het verband tussen het gebruik van smartphones en zittenblijven. In het (voortgezet) onderwijs, door leraren, ouders en deskundigen, wordt al langere tijd vastgesteld dat door het gebruik van smartphones het zittenblijven en het overstappen naar een lager onderwijsniveau duidelijk toenemen. Het verband is zo duidelijk dat de Onderwijsinspectie daar nu gericht onderzoek naar doet. Harde cijfers zijn er nog niet, maar de zaak is helder.

Vandaar dat Justine Pardoën 'alarm slaat'. Vorige maand heeft ze ook een boek gepubliceerd met het oog op een beter omgaan met de zgn. 'sociale media' door jongeren.

Levensadem

Een groot deel van de Nederlandse jongeren (en waarschijnlijk is dat wereldwijd, in alle rijke landen) is als het ware verslâafd aan de smartphone en daarnaast aan de PC (computer). De gemiddelde puber schijnt ruim drieënhalf uur per dag actief te zijn met de smartphone en daarnaast nog zo'n drie uur op internet via de PC. Dat is, naast of in plaats van andere noodzakelijke bezigheden, buitengewoon veel.

Mevrouw Pardoën vertelt ook dat je een puber niet kunt scheiden van zijn of haar smartphone. De sociale media zijn een onmisbaar onderdeel geworden van hun leven. Ze halen er bijna al hun informatie vandaan. Ze onderhouden er de contacten mee met vrienden en familie. De hele dag door. Dat kàn ook met smartphones. Ze gaan ook niet uit: ze moeten dag en nacht aan staan. Stel je voor dat je iets mist ... Justine Pardoën gebruikt de uitdrukkingen 'levensader' en 'levensadem'. Zoveel invloed hebben de sociale media op de jeugd. Het is voor pubers inderdaad hun 'leven'!

Op school smartphones voor straf afpakken helpt dan ook niet. Jongeren worden er alleen maar heel onrustig van. Ze zijn dan voor hun gevoel afgesloten van de wereld.

Ongeconcentreerd ...

Die verslaving leidt ertoe dat veel jongeren zich tijdens lessen minder kunnen concentreren. Hun aandacht is altijd gedeeltelijk bij hun internetwereldje. Je mag geen oproep missen, ook al kun of mag je hem nu niet beantwoorden. Het leidt ertoe dat hun spanningsboog, het een tijd lang aandachtig kunnen werken, steeds korter wordt. Ze maken minder huiswerk. Er is steeds meer huiswerkbegeleiding nodig. Ze gaan steeds meer onder hun niveau presteren.

Ze denken ook steeds minder zelf na.

Een groeiend probleem voor ouders en leraren.

Mevrouw Pardoën is van mening dat verbieden van het gebruik of het aan hebben staan van smartphones, voor bijvoorbeeld een deel van de dag, geen oplossing is. Dat gaat al lang niet meer werken. Nee, jongeren moeten leren op een goede, verantwoorde manier met de sociale media om te gaan. Zodat ze niet meer door die media beheerst worden. En dat moet beslist!

Nieuwe mens

Want er is nog meer aan de hand. Uit het vraaggesprek dat we beluisterden kwam een heel belangrijke visie naar voren op de toekomst. Psychologen en psychiaters maken zich over die toekomst ernstig zorgen. Tijdens het gesprek werd gesteld dat, als de ontwikkelingen niet worden gekeerd, er een nieuwe, heel andere generatie opgroeit. Letterlijk 'een nieuwe mens'. Een andere mens. Een mens die leeft bij de sociale media. Zonder diepgang. Levend bij de dag. Ongeïnteresseerd voor alles wat hem nu niet raakt. Met weinig en versnipperde kennis. Met een oppervlakkig sociaal leven. Fragmentarisch. Een mens die weinig meer zelf denkt en die een stuk minder creatief is. Die weinig kritisch is en weinig zelf onderzoekt. Die niet reflecteert op eigen spreken en handelen. Weinig leest en weinig luistert. Een mens ook die zijn of haar normen en waarden ontleent aan de sociale media! Aan de mening van de meerderheid van de contacten. Afhankelijk van de hypes van de dag. Gemakkelijk te manipuleren.

Grijze muizen. Oppervlakkige eenheidsmensen.

Andere mens

We menen dat mevrouw Pardoën, en anderen met haar, terecht aandacht vragen voor deze negatieve ontwikkeling.

Als een gelovig Bijbelkenner hoort spreken over een nieuwe mens, dan kan het niet anders of hij spitst zijn oren. Want wij kennen al een nieuwe mens. De mens die vernieuwd is door de Heilige Geest. De mens die van Christus is. Die zich erop toelegt om goed te luisteren naar het Woord van zijn Vader. Die voortdurend bezig is om de drie-enige God beter te leren kennen. Die op zijn niveau en met zijn mogelijkheden de Bijbel en de kerkgeschiedenis bestudeert. Die zijn best doet te onderscheiden wat er rondom hem gebeurt en hoe hij die gebeurtenissen Bijbels moet duiden. Die nadenkt over zijn leven en over hoe hij de Here zijn dankbaarheid kan tonen. Die zijn normen en waarden, zijn leefregels nergens anders aan ontleent dan aan de Bijbel. Ook al gaat de heersende mening daar dwars tegenin. Die grote zekerheden kent: de vaste beloften van God. Die niet leeft bij de dag en bij hypes, maar die bewust en gelovig toeleeft naar de Grote Dag, naar de wederkomst van Christus en de herschepping van alle dingen. Die de grote daden van de Here doorvertelt aan het volgende geslacht en Gods Verbond aan hen voorleeft.

Tegenstelling

De tegenstelling met de nieuwe mens waar de deskundigen voor waarschuwen mag duidelijk zijn. Die mens die leeft bij de sociale media, die zal zeer grote moeite hebben om te leven als kind van God. Die smartphone-mens van de volgende decennia is de mens van het nieuwe Babel, die zich láát leven. En die geen band heeft met God. Het is de mens die geschikt is voor de regering van het beest uit Openbaring 13. De duivel heeft juist zulke mensen nodig, zonder diepte, zonder mening, zonder levensovertuiging. Om ze te manipuleren en alle dingen te laten doen die de Here juist

Alarm

Gepubliceerd in De Bazuin (<https://debazuin.nl>)

verboden heeft.

Die nieuwe mens zoals die geschetst werd door de sprekers op de radio, is volkomen in tegenstelling met de mens die zich onder de heerschappij van Christus weet.

Als het doorgaat ... Maar zou die ontwikkeling te stoppen zijn? De deskundigen zijn niet optimistisch ...

Alarm

Ja, terecht dat er alarm wordt geslagen. Waarschijnlijk vanuit heel andere motieven. 'Als jongeren niet leren om te gaan met sociale media, krijgen we straks dertigers met puberhersenen' (citaat uit het RD). Dat is niet zozeer een christelijk motief. Maar misschien wel juist omdat het alarm uit een niet direct christelijke hoek komt, moeten we er terdege door geprikkeld worden.

Onze kinderen, de kinderen van de kerk, leven in dezelfde wereld. Gaan naar dezelfde scholen. Sporten op dezelfde clubs. Gebruiken dezelfde media.

Alarm!

Zien we het gevaar? Behoeden ouders hun kinderen daarvoor? Leren ze hun kinderen om èchte nieuwe mensen te zijn? Ondanks het feit dat ze dan geïsoleerd komen te staan van de meerderheid? Uitgelachen worden of meewarig behandeld? Ondanks het feit dat ze merken dat ze er niet meer echt bij horen omdat ze 'geheel anders' zijn?

Geloofsantwoorden

Er komen in deze tijd veel vragen af op kerkmensen. Ook op het gebied van de sociale media. Het gaat niet om 'maar wat technische ontwikkelingen'. Nee, het gaat om onze levenshouding. En dan passen alleen maar geloofsantwoorden. Het antwoord van Exodus 24 : 3: 'Toen kwam Mozes en deelde het volk al de woorden des HEREN en al de verordeningen mee, en het gehele volk antwoordde eenstemmig: Al de woorden, die de HERE gesproken heeft, zullen wij doen.'

En van Jozua 1 : 16: 'Daarop antwoordden zij Jozua: Al wat gij ons bevolen hebt, zullen wij doen en overal, waarheen gij ons zenden zult, zullen wij gaan.'

Het antwoord van Romeinen 8 : 39: '... noch hoogte noch diepte, noch enig ander scepseel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Here.'

Het antwoord van Openbaring 12 : 6: 'En de vrouw vluchtte naar de woestijn, waar zij een plaats heeft, door God bereid, opdat zij daar twaalfhonderd zestig dagen onderhouden zou worden.'

De Here roept ons tot Zijn dienst en dan is er maar één antwoord mogelijk: Here, alles wat U ons hebt gezegd zullen we doen. Want wij zijn van U. We zullen de èchte nieuwe mens aandoen. De mens waarover Paulus het heeft in Efeze 4 : 24. Die zo heel anders is dan de oude mens. Leest u dat nog maar eens. Die oude mens waar Paulus het over heeft, dat is in feite dezelfde als die nieuwe mens waar psychologen en psychiaters bang voor zijn. De mens die Christus niet kent. Wij kennen Christus. En niets en niemand, ook niet de sociale media, zal ons van Christus aftrekken! Met Gods hulp zullen we ons daarvoor ook van harte inspannen.

Ja, dan wordt ons leven in de woestijn zwaarder. Maar we zijn bereid, om 's Heren wil, in de woestijn te leven.

Wat doen we?

Wat gaan we doen met dit alarm? Wat is ons antwoord? Hoe gaan we daarmee concreet aan het

Alarm

Gepubliceerd in De Bazuin (<https://debazuin.nl>)

werk?

Voor onze jeugd, die Gods jeugd is? Voor hun leven en hun behoud?

Voor de toekomst van de kerk? Voor de volgende generatie kerkgangers en ambtsdragers?

Wat gaan we doen, nu we gewaarschuwd zijn dat de 'smartphone-mens' veel moeilijker in staat zal zijn de Here lief te hebben en te dienen? Veel moeilijker in staat om te leven als bruiloftsgangers die op weg zijn naar het grote bruiloftsfeest?

Wat betekent dat nu voor ons denken over gereformeerde opvoeding?

Voor de inrichting van ons gezinsleven?

Voor onze eigen omgang als gezin met moderne media?

Voor het stellen van grenzen aan onze kinderen?

Voor ons vreugdevol voorleven aan de jeugd wat woestijn-leven betekent?

Wat betekent deze waarschuwing voor het in stand houden en uitbreiden van onze Bijbelscholen?

Voor ons onderzoeken van de mogelijkheden voor eigen onderwijs?

Gaan we nu dan maar weer verder met ons comfortabele gereformeerde leventje, of gaan we samen geloofs-antwoorden geven?